XXXVI.

Betænkning

over

Forslag til Lov om det offentlige Fattigvæsen.

(Afgiven af Landsthingets Udvalg den 4de April 1873.)

Resultatet af Udvalgets Arbeide er, som det vil ses, blevet en stor Mængde Ændringsforslag, og de Overveielser, som ere gaaede forud for disse, og som deres Redaktion har foranlediget, er Grunden til, at nærværende Betænknings Afgivelse har taget saa lang Tid. De principielle Uoverensstemmelser med Lovforslaget ere vel ikke mange — den vigtigste angaar Forsørgelsesstedets Bestemmelse — men desto talrigere ere de Ændringer i Enkelthederne, som Udvalget foreslaar. Idet vi gjøre Rede for Grundene til de stillede Ændringsforslag, tillade vi os at sondre Fremstillingen efter de forskjellige Kapitler i Lovforslaget.

Kap. I.

Til §§ 1—12 har Udvalget stillet en Del Ændringsforslag, hvorefter der gives de fleste af disse Paragrafer en ny Skikkelse. Dette er ikke blot begrundet i, at Udvalget vil foreslaa en Mængde mindre Ændringer i de anførte Paragrafers Bestemmelser — et Øiemed, som meget vel kunde naas uden at omredigere dem helt —, men navnlig i, at man har fundet Affattelsen af en Del af de vigtigste Bestemmelser, navnlig §§ 3 og 4, mindre klar og tydelig, hvorfor man har forsøgt en anden Fremstillingsmaade, der formentlig er forstaaeligere og simplere.

Ved Udkastets § 1 have vi fundet det hensigtsmæssigt ved Siden af Udtrykket „det Nødtørftige (eller maaske hellere „Nødvendige") til Livets Ophold" at indskyde „eller til Kur og Pleie i Sygdomstilfælde." Det kunde være tvivlsomt, om dette sidste er indeholdt i det første Udtryk, men da det er Lovens Mening, at den offentlige Forsorg for de Trængende skal udstrække sig hertil, have vi troet, at det burde udtrykkeligt udtales. Da Fattigvæsenet ikke kan holde sig tilbage fra at understøtte en Trængende, fordi han har Ret til Forsørgelse af Andre, men da det strax og ubetinget skal hjælpe Enhver, som trænger (jfr. ogsaa Udkastets § 13), og det først derefter bliver at undersøge, om de havde Udgifter kunne faas godtgjorte af Andre, udtrykkes Fattigvæsenets Forhold til den Trængende efter Udvalgets Mening rigtigst ved at sige, at det skal hjælpe Enhver i Trangstilfælde, men mod Erstatning hos den, der er pligtig at forsørge ham. Derfor have vi foreslaaet en i dette Punkt forandret Affattelse af § 1.

Med Hensyn til § 2 skal først gjøres en Bemærkning, som kommer til Anvendelse ved flere andre Ændringsforslag, nemlig den, at da nærværende Lovforslag jo ikke skal bestemme Familieforholdets retlige Virkninger i Henseende til Forsørgelse og Underholdning af Andre i og for sig, men kun hvad der i den nævnte Henseende gjælder overfor det Offentlige i Trangstilfælde, have vi saavidt muligt udskudt af Lovforslaget Alt, hvad der ikke vedkommer Fattigvæsenet. Vi finde derfor ikke Grund til i Lovforslaget at opstille en saadan almindelig Sætning, som der indeholdes i § 2 første Punktum, saa meget mere som den neppe i Et og Alt er rigtig — det Anførte kan umuligt gjælde, naar Hustruen vilkaarligt har forladt Manden — men vi tro, at Alt, hvad der i denne Lov skal siges, er udtrykt ved at udtale, at Manden er pligtig i Trangstilfælde, d. v. s. naar Fattigvæsenet ellers maatte træde til, at forsørge Hustruen, saa længe Ægteskabet ikke fuldstændigt er opløst. Nogen Udtalelse af, at Mandens Forsørgelsespligt ei finder Anvendelse, naar Hustruen har eller ved Formuesfællesskabets Ophævelse har faaet en Mandens Bestyrelse unddragen Særformue, som er tilstrækkelig til hendes Underholdning (jfr. Lovforslagets § 2, 2det Punktum), er ikke nødvendig; thi hvor Spørgsmaalet, som her, er om Fattigforsørgelse, maa den Regel altid gjælde, at Fattigvæsenet ikke er pligtigt at komme Nogen til Hjælp, som ved egne Midler kan forsørges. Derimod have vi foreslaaet en Forandring i Lovforslagets § 2, forsaavidt som den kun paalægger Manden at forsørge Hustruen og ikke omvendt. Vel hjemler den gjældende Ret maaske ikke nogen Forpligtelse for Hustruen til at underholde Manden (afset fra hendes Pligt mod Børnene), men det er efter Udvalgets Formening bedst stemmende med Ægteskabets Væsen, at begge Ægtefæller i Prin